

Tegen mijtziekte

Nog niet zo lang zijn in de Verenigde Staten bijenvolken besmet met mijtziekte. Tien jaar geleden werd daar de eerste *Acarapis woodii*-besmetting ontdekt.

Als bestrijdingsmiddel worden koekjes van vet en suiker op het broednest gelegd. Hoe het helpt weet men niet, maar het helpt wel, hoewel de meningen daarover verschillen. Een theorie is dat als de bijen van deze koekjes eten, een heel klein beetje vet op de bij komt. Hierdoor worden de vrouwelijke mijten in de war gebracht. Ze kunnen geen nieuwe gastheer vinden en de besmetting binnen een volk verloopt veel langzamer.

304 Hoe worden deze koekjes gemaakt? Drie delen plantaardig vet worden verwarmd totdat ze smelten. Daarna worden er zes delen suiker doorgeroerd, waarna het geheel heel goed wordt vermengd. Na afkoelen worden van het mengsel bolletjes gedraaid van ca. 100 gram. Deze bollen worden platgeslagen en afgekoeld op bakpapier. Koeken die niet direct worden gebruikt, kunnen worden ingevroren.

Leg een koek direct bovenop of in het broednest, dus daar waar de meeste bijen zijn. Alleen als er dracht is moeten de koeken worden weggehaald, verder kunnen ze het gehele jaar worden gebruikt. Als ze op zijn moeten er nieuwe voor in de plaats gelegd worden.

Bee Culture 1994(4)

Water

Water is in elk bijenvolk nodig, van het vroege voorjaar tot de late herfst. Maar waar gebruiken de bijen het water voor? Drie toepassingen kunnen worden onderscheiden:

- koelen van de kast, air-conditioning dus,
- het verdunnen van het voer voor het broed,
- het oplossen van gekristalliseerde honing.

De temperatuur in het broednest ligt altijd bij ongeveer 36°C, onafhankelijk van de buitentemperatuur. Is de buitentemperatuur niet al te hoog, dan kunnen de bijen door luchtventilatie de temperatuur en de hoeveelheid CO₂ op een redelijk niveau houden. Maar op heel warme dagen is het ventileren met lucht niet voldoende. Dan wordt er veel water in en om het broednest gebracht en extra veel geventileerd. De verplaatste lucht laat het water verdampen en daardoor daalt de temperatuur.

We hebben allen in onze beginnerscursus geleerd, dat het broed de eerste twee tot drie dagen wordt

gevoed door voedsterbijen met voer uit hun klieren. Wat ze de rest van hun larvestadium krijgen is niet zo bekend. Het is waarschijnlijk een mengsel van verdunde honing, en toch ook weer klierafscheidingen.

Ook volwassen bijen hebben water nodig om hun voesels te kunnen verwerken, om kliersap af te kunnen scheiden en om hun reststoffen uit te kunnen scheiden. Bijen hebben geen dunne uitscheiding omdat ze water drinken, maar het is omgekeerd. Bijen hebben een dunne uitscheiding en daar hebben ze water voor nodig. Ook gebruiken volwassen bijen water om gekristalliseerde honing weer vloeibaar te maken, anders is opname niet mogelijk.

Waar halen de bijen hun water? Als je burens hebt die niet graag zien dat je bijen houdt, dan gaan de bijen gegarandeerd bij hun vijver drinken. Bijen hebben een voorliefde voor brak of gewoon vies water. Maar ook stromend water heeft hun voorkeur. Vooral neerdruppelend water wordt graag gedronken. Denk hier eens aan bij het inrichten van een bijenkroeg.

Bee Culture 1994(5)

Het Romeinse Rijk

In het Rome van de oudheid werd veel honing en was gebruikt. Er werden toen al bijen gehouden evenals in Egypte en Griekenland.

Verscheidene Romeinse schrijvers hebben de bijenteelt beschreven. In het jaar 37 voor Christus kwam al een boek uit over de landbouw, waarin een hoofdstuk aan de bijenhouderij was gewijd. Ook Vergilius (70-19 v.Chr.) en Plinius (23-79 n.Chr.) schreven over bijen.

In die tijd werden bijen gehouden in liggende cylinders van ongeveer een meter lang en 30 cm in doorsnede, met voor- en achteraan een deksel. Het vlieggat zat meestal in het voordeksel, maar ook wel in het midden van de cylinder. Ze werden gemaakt van uitgeholde boomstammen, gevlochten van plantestengels (wilgetenen bijvoorbeeld), de bast van de kurkeik of van aardewerk. Ook nu nog wordt in de landen rond de Middellandse Zee met deze vorm van bijenwoning geïmkerd, vooral in Noord-Afrika van Egypte tot Marokko. Hoewel ook toen al in onze streken werd geïmkerd, en waarschijnlijk in rechtopstaande holle boomstammen of omgekeerde rieten manden, beschrijft geen van de auteurs deze vorm van bijenwoning.

Bee World 1994(3).